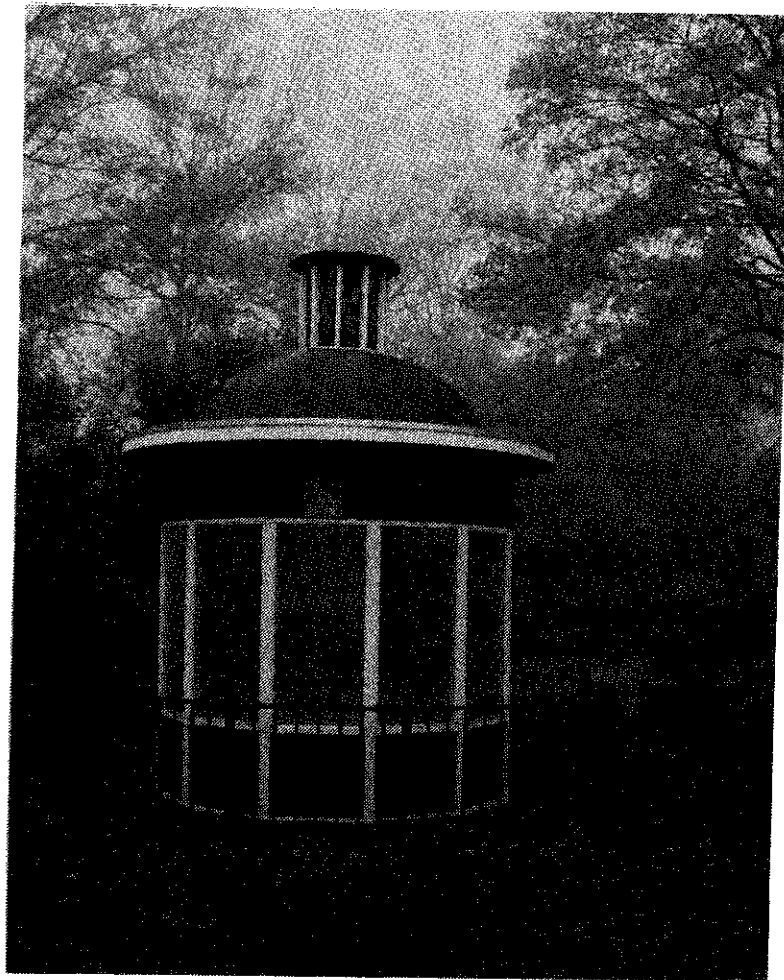

EXCURSIE PLASWIJCKPARK EN JAARVERGADERING

WOENSDAG 26 MEI 1993 OM 19.30 UUR

EXCURSIE PLASWIJCKPARK, WOENSDAG 26 MEI '93 OM 19.30 UUR

en aansluitend

VSW - JAARVERGADERING OM 21.00 UUR

EXCURSIE

Voorafgaand aan de jaarvergadering wordt het Plaswijckpark bezichtigd. Verzamelplaats: bij de hoofdingang van het park aan de C.N.A. Looslaan om 19.30 uur. Daarna volgt een wandeling naar het paviljoen "Amphitheater" waar de voorzitter van de Stichting Plaswijckpark, de heer ir. L.P. Leyten, in circa een kwartier iets zal vertellen over het park, waarna een wandeling door het park volgt. Zie voor meer gegevens over het park en over de vijf door de VSW in haar inventarisatielijst opgenomen bouwkundige objecten, elders in dit nummer.

JAARVERGADERING

Na de excursie begint om 21.00 uur de Algemene Ledenvergadering van de VSW in een zaal van het "Amphitheater" in het Plaswijckpark. De agenda luidt als volgt:

1. Opening en mededelingen
2. Ingekomen stukken
3. Notulen van de vergadering van 26 mei 1992
4. Verslag van de activiteiten van de VSW in het jaar 1992
5. De staat van enkele waardevolle gebouwen
6. De uitgereikte en ingetrokken oorkonden en schildjes in 1992
7. Jaarrekening 1992 en begroting 1993
8. Benoeming leden financiële commissie
9. Verkiezing bestuursleden
10. Rondvraag
11. Sluiting

Toelichting:

ad 3 De notulen liggen vanaf heden ter inzage bij de secretaris mevr. A.A.M.E. van der Heijden-van der Eerden, Borchsatelaan 122 na telefonische afspraak (4189615) en vanaf 20.30 uur in de vergaderzaal.

ad 4, 5, 6 en 7 Zie elders in dit nummer van "Tussen Wilgenplas en Rotte".

ad 8 Statutair treedt de heer F.Kemp af. In zijn plaats stelt het bestuur voor de heer J.Schouten. Daarnaast stelt het bestuur voor de beide andere leden, mevrouw H.G.Krans en de heer A.F.M. van der Cammen te herbenoemen.

ad 9 Het lag in het voornemen van het bestuur in de vorige ledenvergadering van mei '92, mevrouw H.B.Heetman-van Riel als secretaris van de VSW voor te stellen; door ziekte van mevr. Heetman bleek dat niet mogelijk. Door de vergadering werd toen mevrouw van der Heijden-van der Eerden als secretaris benoemd. Thans stellen wij u voor mevrouw Heetman tot secretaris te benoemen (het adres van mevrouw Heetman is Willem Nagellaan 22, 3054 BX Rotterdam, tel. 4225789).

Onze penningmeester mevr.S.M.Brand-Nieuwenhuyzen en ir.J.Fens treden statutair af, zij zijn bereid een herbenoeming te aanvaarden; aan de vergadering wordt deze herbenoeming voorgesteld.

Gewone en buitengewone leden kunnen tegencandidaten stellen; deze moeten uiterlijk een half uur voor de vergadering bij het bestuur zijn opgegeven. Elke kandidaat moet worden ondersteund door tenminste vijf leden. De leden blijken veel vertrouwen in de door het bestuur voorgestelde kandidaten te hebben. Zelden of nooit worden tegencandidaten gesteld. Toch willen wij u nu juist wel uitnodigen om "tegcandidaten" te stellen voor mevrouw Brand, onze penningmeester. Eind van dit jaar verlaat ze Rotterdam en wil ze haar bestuurslidmaatschap beëindigen.

Indien er een geschikte kandidaat is voor haar functie wil zij op 26 mei a.s. van haar herbenoeming (voor circa een half jaar) afzien. Voor nadere informatie over de functie verzoeken wij u contact op te nemen met mevr. Brand of een der andere bestuursleden.

Gewone leden die verhinderd zijn de vergadering bij te wonen, kunnen een ander lid (geen bestuurslid zijnde) schriftelijk machtigen namens hem op te treden en te stemmen. Een lid mag niet meer dan vier volmachten aannemen.

JAARVERSLAG VSW

Het jaarverslag van de Vereniging Stedenbouwkundig Wijkbehoud Hillegersberg-Schiebroek-Terbregge over het jaar 1992 geeft een overzicht van de uitvoerende organen van de vereniging en de werkzaamheden van deze organen.

De vereniging had per 1 januari 451 leden.

De vereniging kende in het verslagjaar de volgende organen:

**het bestuur,
de studie en inventarisatiecommissie,
de Bergse Plassencommissie,
de redactiecommissie "Tussen Wilgenplas & Rotte",
de financiële commissie,
de schildjescommissie.**

Het bestuur was per 1 januari 1993 als volgt samengesteld:

ir. P. Mulder, voorzitter (in 1994 aftredend),
mevr. G. van der Heijden-van der Eerden (in 1994 aftredend), tijdelijk secretaris vanaf mei 1992 in plaats van mevr. H.B. Heetman-Van Riel, die in verband met ziekte in de mei-vergadering nog niet kon worden benoemd,
mevr. S.M. Brand-Nieuwenhuijzen (in 1993 aftredend), penningmeester,
ir. J. Fens, lid (in 1994 aftredend),
mr. A.M. Mout, lid (in 1995 aftredend).

Het bestuur heeft zeven maal vergaderd. Aandacht werd gegeven aan:
de wijziging van statuten (verbreding van de doelstellingen in verband met bijvoorbeeld ontwikkelingen van het IPNR wat toch niet mogelijk bleek),
een fotopuzzle van waardevolle elementen (gerealiseerd in de Koerier),
wijziging van het Schildjes reglement (gerealiseerd),
de ombuiging van de plannen van de deelgemeente voor het Berg en Broekpark ten behoeve van het behoud van de Vlietsloot,

het behoud en in luister herstellen van de Hoeve Vruchtenburg (rapport van de S. en I. commissie), het re-activeren van de Bergse Plassen commissie, een groot aantal huishoudelijke zaken.

De Studie en Inventarisatie commissie kende per 1 januari 1993 de volgende leden:
mevr. 'L.G. de Jong-Winkel en de heren W. de Jonge, W.E. Skoda (secretaris), G. Slob, G. Tuijnenburg Muijs, E. Alberts, A.F.M. van der Cammen, M.D. van Wensveen (voorzitter).
De voorzitter, de heer P. Mulder en de heer J. Fens woonden bij toerbeurt de vergaderingen van de commissie bij.

De commissie heeft de VSW-lijst uit 1977 bijna geheel herzien en geactualiseerd. Naast de afzonderlijke panden is ook de entourage in de waardering betrokken. Het is van steeds groter belang om historische elementen te bestuderen in samenhang met de omgevende bebouwing, straten-patroon, water, groen, hoogteverschil enzovoorts, zoals ook steeds meer gebeurt in de officiële monumentenzorg.

In dit licht heeft de vereniging in het verslagjaar de oude dorpskern rond de Kerkstraat gekozen voor een dergelijke benadering, waarbij het Monumenten Inventarisatie Project als leidraad is gebruikt. De resultaten hoopt de commissie in het volgende verslagjaar al zichtbaar te kunnen maken.

De Bergse Plassen commissie zal in het volgende verslagjaar worden gewijzigd. Zij bestond per 1 januari 1993 uit de heren F.J. Kuperus, Lokhorst, A.E. Snoek, G. Tuijnenburg Muijs, L. van der Torre, M.D. van Wensveen en mevr. S.M. Brand-Nieuwenhuijzen (namens het bestuur). De heren Kuperus en Tuijnenburg Muijs hebben na jaren op de bres te hebben gestaan voor zowel een goed gebruik van het plassen-gebied als van de Strekkade-oever, gemeend te moeten terugtreden. De heer P. de Visser is bereid gevonden een van de vrijgekomen plaatsen in te nemen.

De redactie commissie "Tussen Wilgenplas & Rotte" kreeg in het verslagjaar een nieuwe samenstelling. Mevr. L. Berger-Schut trad in mei 1992 aan als eindredactrice in de plaats van de heren J.J. Zanstra en L. de Haer. Zij wordt verder terzijde gestaan door de leden van het dagelijks bestuur, en voorts door enkele vrijwilligers. "Tussen Wilgenplas & Rotte" werd bij gelegenheid van de najaarsvergadering in november 1992 in een nieuwe vorm gepresenteerd. Zowel vormgeving als inhoud zijn sterk vernieuwd, terwijl voorts het titelblad aansprekend is geworden.

De Financiële commissie bestond per 1 januari 1993 uit de leden de heer A.F.M. van der Cammen, mevr. H.G. Krans en de heer F. Kemp.

De Schildjes commissie bestond per 1 januari 1993 uit de heren ir. E. Alberts, ir. B.V. van den Bergh en A.F.M. van der Cammen.

In de algemene ledenvergadering van mei 1992 werd het vernieuwde reglement voor het toekennen van de VSW-schildjes en oorkonden praktisch goedgekeurd.

In het verslagjaar werden drie objecten beoordeeld, waarvan er slechts een voor een schildje in aanmerking kwam: het Koetshuis van de familie De Jong-Winkel, Grindweg 95. Op de najaarsvergadering november 1992 werd het schildje met bijbehorende oorkonde uitgereikt door de voorzitter van de deelgemeente mevr. Ivonne Koedam-Hooijkaas. Op zaterdag 19 december werd het schildje in aanwezigheid van het bestuur op de gevel van het koetshuis aangebracht. Het was de 32ste keer, dat dit gebeurde.

Het Koetshuis, dat bestaat uit een houten vakwerkgebouw met houten wandvullingen en een gebeeldhouwde geveltop, behoort bij het pand nummer 93: de Jongenjoris. De onderscheiding werd vooral gegeven omdat het materiaalgebruik historisch verantwoord is geweest en het gebruik van kleuren de ornamentering heeft versterkt.

Ook is in de detaillering van het herstelwerk met grote zorgvuldigheid gewaakt voor het behoud van de oorspronkelijke details, waarbij geen concessies werden gedaan voor materiaalkeuze en vormgeving. Dit heeft een Koetshuis opgeleverd, dat prachtig harmonieert met zijn omgeving en een bindend element vormt tussen de monumentwaardige woonhuizen aan beide zijden, aldus de Schildjes commissie.

In het verslagjaar is overigens eenmaal aanleiding ontstaan om het schildje terug te vragen vanwege de verwaarloosde staat waarin het pand aan de Diamantweg 11 was komen te verkeren. De fam. Wybrands, die de oorkonde in 1980 kreeg, heeft het pand al geruime tijd geleden verlaten.

Stichting Berg en Broek.

De vereniging was voorts vertegenwoordigd in het algemeen bestuur van de Stichting Berg en Broek door Mevr. D. Boas-Vedder, en de heren E. Alberts, W. van den Ban en A.F.M. van der Cammen.

Jaarvergadering.

De jaarvergadering werd gehouden op 26 mei 1992 in de deelgemeentesecretarie aan de C.N.A. Looslaan. De notulen van 23 mei 1991, het jaarverslag over 1991, de jaarrekening 1991 en begroting 1992 werden goedgekeurd.

Het reglement voor de toekenning van de VSW-schildjes werd gewijzigd (zie ook Schildjes commissie).

Onder grote dank werd afscheid genomen van mevr. L. Berger-Schut, die zich (na negen jaar de vereniging als secretaris te hebben gediend) niet meer herkiesbaar stelde. De voorgenomen benoeming van haar opvolgster mevr. H.B. Heetman-Van Riel moest in verband met haar ziekte worden uitgesteld. Het bestuurslid mevr. G. van der Heijden-van der Eerden werd bereid gevonden het secretariaat tijdelijk waar te nemen. De heer mr. A.M. Mout, die eveneens aan de beurt was om statutair af te treden, werd herbenoemd.

Het lag in de bedoeling de jaarvergadering te combineren met een excursie naar het Museum Chabot aan de Berglustlaan, wat helaas niet kon doorgaan. In plaats daarvan werden twee excursies georganiseerd op zaterdag 30 mei en zaterdag 13 juni. Mevr. C.N. Tol-Breugem - eigenaresse van het museum - verzorgde de rondleiding.

Najaarsbijeenkomst.

In de openbare najaarsbijeenkomst van 17 november 1992 werd het VSW-schildje en de oorkonde uitgereikt aan de familie De Jong-Winkel voor het Koetshuis aan de Grindweg 95 (zie ook Schildjes commissie).

De najaarsbijeenkomst stond vooral in het teken van de Zuidhollandse boerderijen en de architect J. Verheul, die deze boerderijen tot 1945 heeft vastgelegd in aquarellen en foto's. De heer F.W. van Ooststroom gaf een boeiend beeld van het leven van de heer J. Verheul Dzn (die onder meer raadslid was van Rotterdam en in tal van commissies zijn bijdrage aan de samenleving gaf). De diashow van de heer Van Ooststroom deed groot recht aan het prachtige werk van deze architect, hetgeen tot ademloze belangstelling van de druk bezochte avond leidde.

Open Monumentendag.

De heren J. Fens en G. Tuijnenburg Muijs hebben de stand van de VSW in de Hillegondakerk bemand. De bijdrage aan de activiteiten op de Open Monumentendag is niet bevredigend.

Contact met deelgemeente.

Het bestuur heeft de indruk, dat het deelgemeentebestuur geen optimaal gebruik maakt van de in de vereniging aanwezige kennis en inzichten.

De belangen van de vereniging kunnen niet altijd geheel door het deelraadsbestuur gehonoreerd worden, maar dat mag de contacten (met name op wederzijds bestuursniveau) niet in de weg staan.

Rotterdam, 19 april 1993
Gonnie van der Heijden,
waarnemend secretaris.

DE STAAT VAN ENKELE WAARDEVOLLE GEBOUWEN

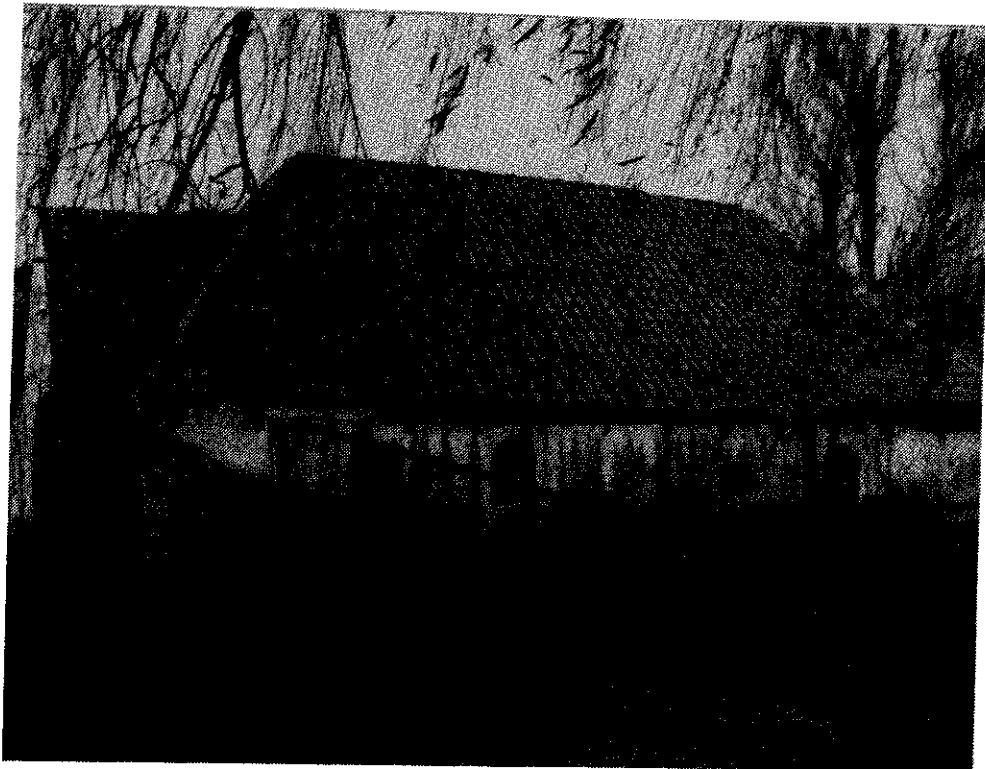
In de loop van dit jaar wordt een herziene inventarisatie van monumenten, monumentwaardige gebouwen en andere van belang zijnde bouwerken voltooid. Daarnaast is een begin gemaakt met de inventarisatie van "waardevolle gebieden" in onze deelgemeente: bouwkundige objecten in hun ruimtelijke samenhang zoals stads- en dorpsgezichten en ensembles.

*** Grindweg 65 "Hoeve Koot"

De VSW richtte zich op 20 juli '92 tot de Gemeente Rotterdam om haar er op te wijzen dat onderhoud dringend nodig was van de boerderij (uit 1863) en in het bijzonder het onderhoud van de bijbehorende stenen koeienstal en schuur; deze laatste verkeren in deplorabele toestand.

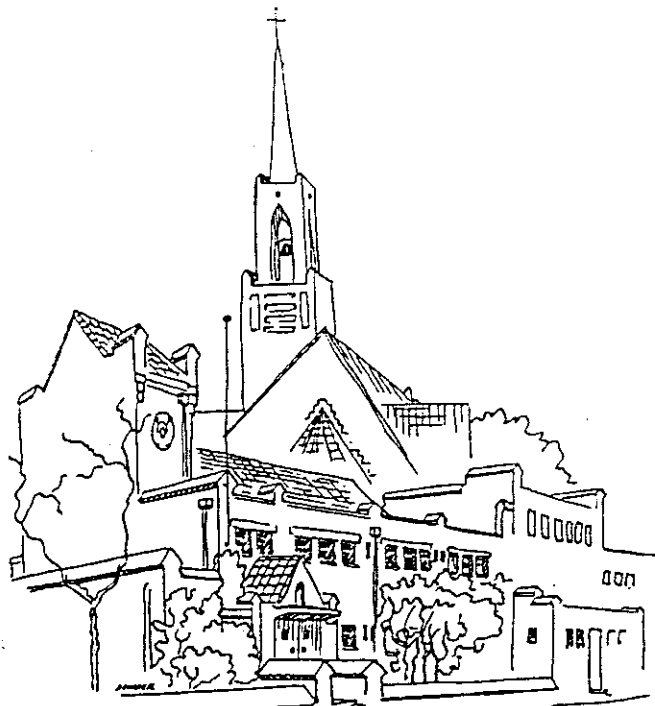
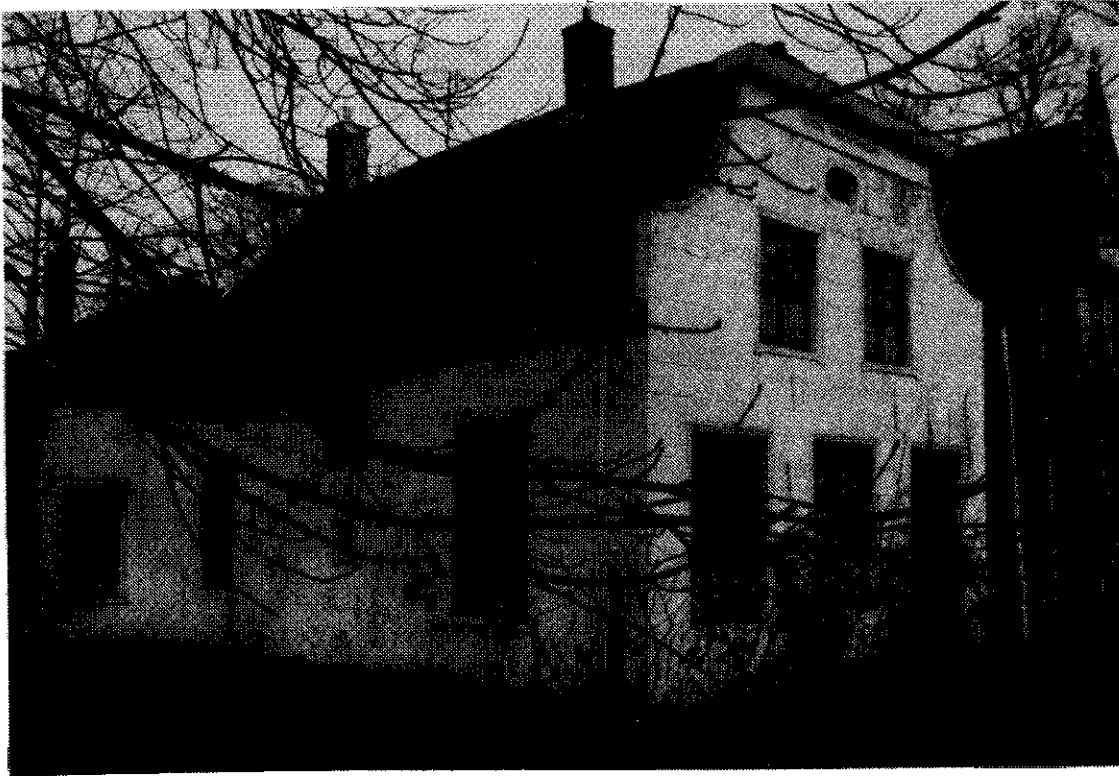
Net als iedere burger hoort de eigenaar van onroerend goed, in dit geval de gemeente Rotterdam, zijn onroerend goed op de juiste wijze te onderhouden. Temeer waar niet alleen de VSW de boerderij met stal en schuur een monumentwaardig object acht, maar het object ook is opgenomen op de Monumentenkaart van Rotterdam en het bovendien als "overig monument" in de Monumentenatlas van de Gemeente zelf is opgenomen.

Tot heden is geen onderhoud verricht, noch mochten wij antwoord ontvangen.

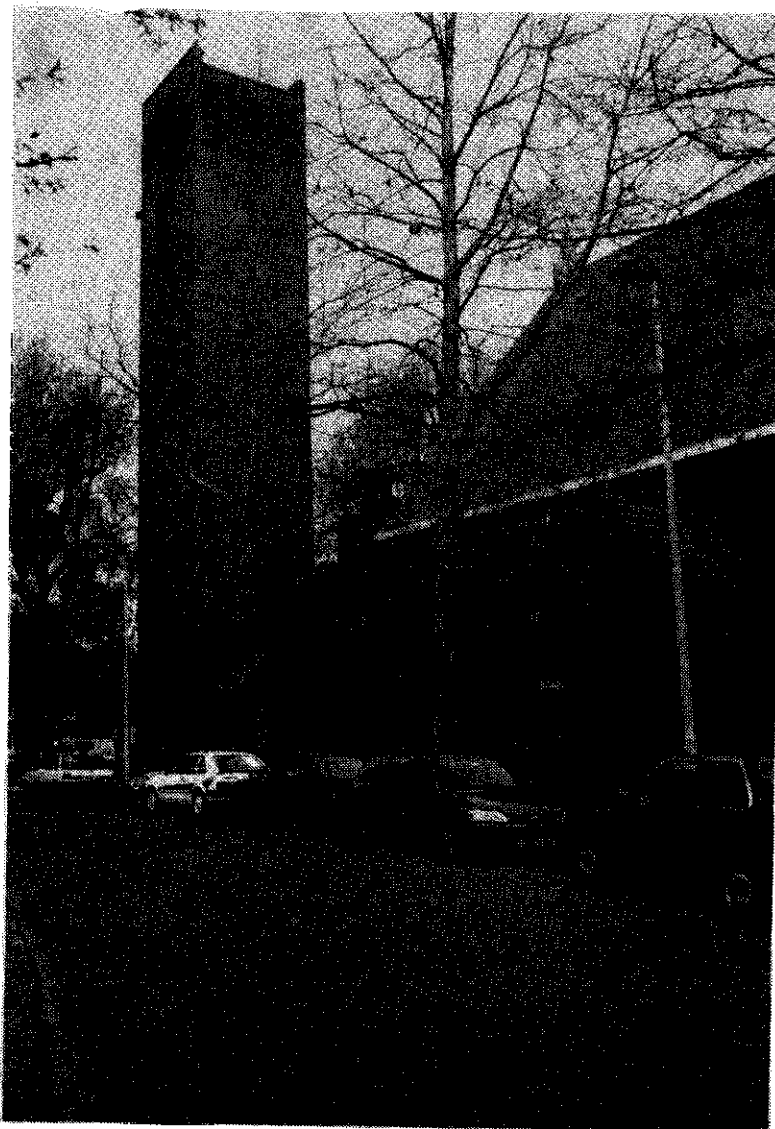
*** Straatweg 171 "Hoeve Vruchtenburg"

De toestand van deze hoeve is nog steeds zeer zorgwekkend, de VSW maakte voor de Deelgemeente een beschrijving van de Hoeve met een historische terugblik.

CHRISTUS KONINKKERK

*** Christus Koning kerk, Statenplein 1

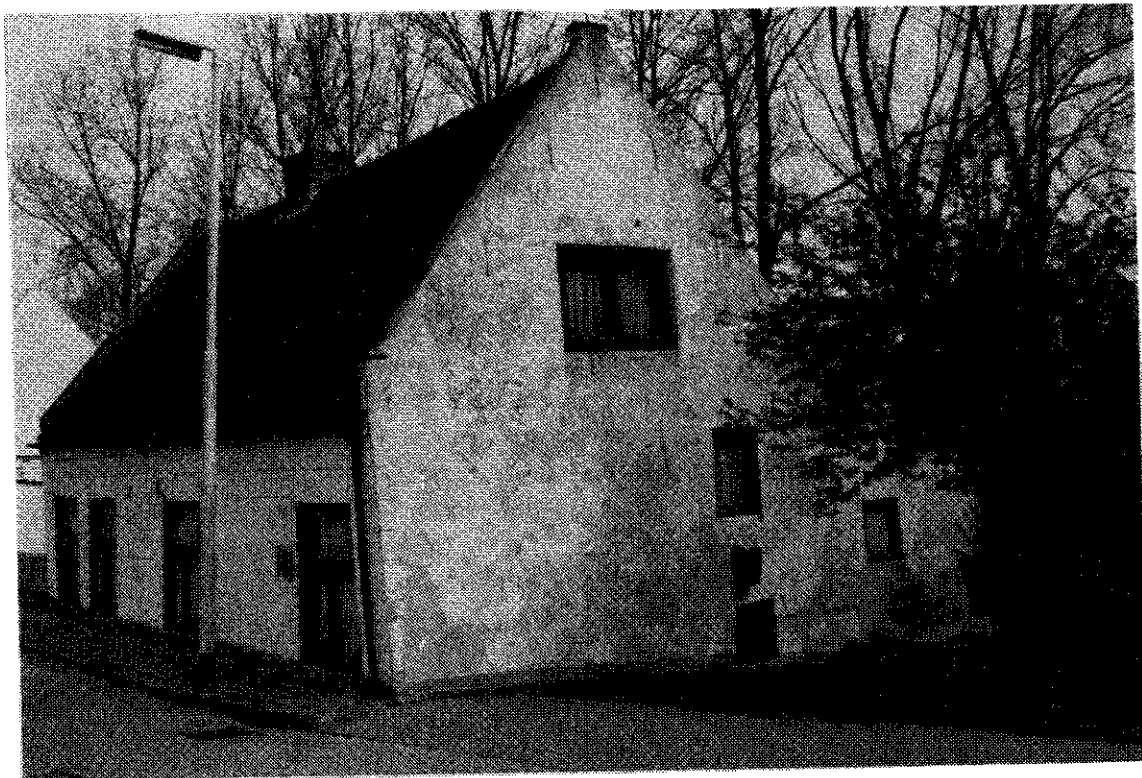
DE VSW richtte zich op 26 januari '93 tot het kerkbestuur met afschrift aan het Bisdom, met het dringende verzoek de kerk in de oude toestand van voor de blikseminslag in de toren, te herstellen.

Het kerkbestuur schreef ons als voorlopige reactie dat de blikseminslag de gedachtenvorming juist geforceerd heeft om andere mogelijkheden te onderzoeken naar een meer passend kerkgebouw. Het bisdom denkt eraan een nieuwe kerk te laten ontwerpen die beter op de huidige eisen is afgestemd. Tot zover de reactie, de bliksem kwam niet ongelegen.

In 1990 bestond de kerk 60 jaar, uit de herdenkingsbrochure lezen we: "Enerzijds-zeker voor die tijd- een moderne kerk, anderzijds een 'echte' kerk inclusief toren; zeker wanneer men bedenkt dat in onze tijd het nuttigheidsprincipe het (vaak) wint van het religieuze standpunt. Op grond waarvan de hedendaagse kerkenbouw weinig karakteristieks meer heeft en zeker visueel geen middelpunt meer vormt in een woongemeenschap."

Het is triest dat reeds drie jaar na dit kerkjubileum het vermaledijde nuttigheidsprincipe tot sloop van de monumentwaardige, zij het gehavende Christus Koningkerk dreigt te leiden en tot de bouw van een klein torenloos en zeker minder karakteristiek kerkgebouw.

** Woonhuis Bergse Linker Rottekade 296
Destijds maakte de VSW bezwaar tegen de wijziging van het bestemmingsplan waarbij sloop van dit pand en nieuwbouw mogelijk werden gemaakt, welk bezwaar gehonoreerd is. Door de VSW werden pogingen ondernomen de eigenaar van dit (onbewoonde) woonhuis te bewegen groot onderhoud c.q. verbeteringen uit te voeren, waarbij technische mogelijkheden werden aangedragen. Tot dusver leidde dit niet tot enig resultaat. Een rol speelde daarbij dat volgens de huidige regelingen door de gemeente geen financiële steun kan worden verleend op basis van de stadsvernieuwingssubsidieregeling. Door de VSW werd gewezen op de mogelijkheid van enige financiële steun van de Stichting Berg en Broek. P.M.

Een bericht van de voorzitter van de Deelgemeente Hillegersberg-Schiebroek.

Beste leden van de VSW,

In de nabije toekomst zal er in bestuurlijk opzicht heel wat veranderen in de structuur van de regio Rijnmond in het algemeen en van Rotterdam in het bijzonder. In het kort komt het er op neer dat de regio wordt losgemaakt uit de provincie Zuid-Holland en voorlopig verder gaat als aparte provincie en dat voor de stad Rotterdam bestuurlijk het doek zal vallen; ... de stad houdt op te bestaan. Verder in de tijd zal de provincie worden omgezet in een regiobestuur met aangepaste bevoegdheden.

De vitale gemeente.

De deelgemeenten, die in de loop der jaren een steeds groter pakket aan bevoegdheden hebben gekregen, zullen worden opgewaardeerd tot 'vitale' gemeenten. Zij krijgen dezelfde bevoegdheden als de andere gemeenten in de regio. Het maakt dus in de toekomst niet meer uit, of men in Schiedam of in Hillegersberg-Schiebroek woont. In beide gevallen wendt men zich tot de gemeente, hetzij Schiedam, hetzij Hillegersberg-Schiebroek.

Emotioneel.

Met name de opheffing van Rotterdam als stad ligt een groot aantal bewoners emotioneel zwaar op de maag. In de nabije toekomst zou men dan geen Rotterdammer meer zijn, maar Kralinger of Charloisser. Ik heb daar niet zo'n moeite mee. Ik heb mij altijd Rotterdammer gevoeld, wonend in Hillegersberg-Schiebroek. Dit gevoel is vele bewoners van onze [deel]gemeente vast niet vreemd. Het Rotterdam-gevoel zal altijd blijven bestaan, ook al bestaat de stad in de toekomst formeel dan niet meer. De regiovorming heeft in mijn ogen veel positiefs in zich.

De uit de zeventiger jaren stammende gedachte van het bestuur dichter bij de bevolking brengen, krijgt hierdoor werkelijk inhoud. Het zal afgelopen zijn met het touwtrekken om bevoegdheden. De verdeling over regio en gemeente ligt vast: lokaal wat lokaal kan, regionaal wat regionaal moet.

Wat betekent dat voor U?

Wat merkt de burger in de straat in het algemeen en een vereniging als VSW in het bijzonder van deze ontwikkelingen?

Allereerst is daar natuurlijk de duidelijkheid zoals hierboven reeds geschetst. Niet meer van het ene loket naar het andere gestuurd worden maar direct geholpen worden op de daartoe geeigende plaats: het stadhuis van gemeente Hillegersberg-Schiebroek. Daarnaast heeft een [deel]gemeente als de onze natuurlijk veel meer zicht op de ontwikkelingen binnen het gebied dan een gemeente Rotterdam met meer dan 550.000 inwoners. Problemen worden sneller en meer in de geest van de wijk opgelost. Zeker de VSW kan hiernee haar voordeel doen dunkt me. De gemeente Rotterdam moet nu nog een lijn trekken om precedentwerking van besluiten genomen in Hillegersberg-Schiebroek in andere wijken van de stad te voorkomen. Straks kan een autonome gemeente zijn eigen beleidslijnen bepalen. Maatwerk dus.

Maar ...

Aan de horizon is echter nog een donkere wolk te bespeuren. Het College van B & W is van mening dat onze deelgemeente samen dient te gaan met Overschie. Deze samenvoeging, die bij het realiseren van Rijs en Daal een gemeente van omstreeks 100.000 inwoners oplevert, zal een groot deel van de voordelen teniet doen. Het moge duidelijk zijn dat wij alle middelen zullen gebruiken om het college, en nog belangrijker de gemeenteraad, van deze onzalige gedachte af te brengen.

I. Koedam-Hooijkaas.

JAAROVERZICHT 1992 EN BEGROTING 1993

HET LEDENBESTAND

Ook in het afgelopen jaar hebben zich in het ledenbestand enkele mutaties voorgedaan. De vereniging bestaat per 31 december 1992 uit 450 leden (424 gewone leden, 25 donateurs en 1 buitengewoon lid) tegen 451 op 31 december 1991.

DE VERENIGING

- Realisatie 1992

De *contributie*-inkomsten zijn ruim f. 450,- lager dan begroot voor 1992. Als positief is ook dit jaar ervaren de extra bijdrage van f. 500,- van een van onze leden.

Door een iets lagere rente die op spaargeld wordt gegeven, zijn de *rente*-inkomsten achter gebleven bij de begroting van een jaar geleden.

De *bestuurskosten* -inclusief de kosten voor de ledenadministratie- zijn ruim binnen de begroting gebleven.

De post *drukwerk ledencontact* is veel lager uitgevallen dan op de begroting stond vermeld. De oorzaak hiervan is dat de 'Meikrant'-in tegenstelling tot vorig jaar- weer is vervaardigd bij de drukker die dit al jaren doet.

Er is in 1992 geen *vouwblad* verschenen. Daardoor zijn de kosten voor *propaganda* ruim f. 500,- lager dan begroot.

De *vergaderkosten* zijn duidelijk binnen de begroting gebleven. De oorzaak hiervan is dat de vergaderaccommodaties goedkoper uitvielen dan oorspronkelijk geraamd.

De post *onkosten commissies* is minder hoog uitgevallen dan oorspronkelijk begroot. Het maken van relevante foto's van de wijk heeft niet de omvang aangenomen die gepland was. De realisatie hiervan is doorgeschoven naar 1993.

Aan de Stichting Berg en Broek is ter gelegenheid van haar 10-jarig bestaan een bedrag van f. 1.000,- geschonken (*bijzondere actie*).

- Begroting 1993

De *bestuurskosten* zijn voor 1993 wederom hoog begroot. Er zijn extra uitgaven voorzien voor het secretariaat.

Bij het begroten van de *drukwerkkosten* is rekening gehouden met het elders moeten laten drukken van ons verenigingsorgaan.

De vereniging zal de in 1992 gestarte maandelijks terugkerende *fotowedstrijd* ook in 1993 voortzetten. Voor dit doel is op de begrotingspost *bijzondere acties* een bedrag van f. 500,- uitgetrokken.

Op de posten *diversen* en *onvoorzien* zijn relatief grote bedragen vermeld zodat het bestuur meer armslag heeft voor het ontplooiën van diverse activiteiten in de loop van 1993.

Het jaar 1992 heeft een batig saldo opgeleverd van f. 5080,41. Dit is vooral veroorzaakt door de lagere uitgaven dan begroot voor 1992.

Voor 1993 is een batig saldo geraamd van f. 2675,-.

PUBLIKATIES

Van de herdruk van 'De Ambachtsman' zijn slechts 17 boeken verkocht.

BALANS

Ondanks het feit dat jaarlijks in maart aan de leden een acceptgiro wordt toegezonden teneinde daarmee de *contributie* te kunnen betalen, is er steeds een aantal leden dat reeds voor die tijd zijn *contributie* voldoet. Dat is ook in 1992 (voor 1993) weer het geval geweest.

Apart op de balans vermeld is de waarde van de voorraad van de tweede druk van 'De Ambachtsman'.

Op de balans zijn niet opgenomen bezittingen van de vereniging zoals *kantoorbehoeften*, *acceptgirokaarten*, *aanmeldingskaarten*, een *diaverzameling*, *tentoonstellingspanelen* en het in de loop der jaren verzamelde *historisch materiaal*. Deze zijn merendeels bij aanschaf reeds afgeschreven.

Bovendien bezit de vereniging 17 *schildjes* (waarde f. 381,65) en een aantal in 1990 aangeschafte *fotopanelen* (waarde f. 199,48).

JAAROVERZICHT 1992 EN BEGROTING 1993

	Reali- satie 1991	Begro- ting 1992	Reali- satie 1992	Begro- ting 1993
guldens				
VERENIGING				
<u>Baten</u>				
Contributie gewone leden	8812,50	9200	8735,--	8800
Bijdragen donateurs	390,--	400	415,--	400
Bijdragen buitengewone leden	25,--	25	25,--	25
Eenmalige bijdragen	500,--	--	500,--	--
Rente vereniging	1428,58	1900	1693,39	2000
Overige baten	--,--	--	52,53	--
Totaal	11156,08	11525	11420,92	11225
<u>Lasten</u>				
Bestuurskosten	410,90	800	283,04	800
Drukwerk ledencontact	797,36	1500	1240,45	1500
Propaganda	600,05	700	170,--	500
Vergader- en excursiekosten	1275,95	1400	848,25	1200
Onkosten commissies	637,45	900	685,60	900
Lidmaatschappen	111,--	150	161,--	150
Subsidies	1000,--	1000	1000,--	1000
Bijzondere acties	--,--	300	1100,--	500
Diversen	232,50	400	576,87	1000
Onvoorzien	150,54	600	275,30	1000
Totaal	5215,75	7750	6340,51	8550
Saldo vereniging	5940,33	3775	5080,41	2675
PUBLIKATIEFONDS				
<u>Baten</u>				
Rente publikatiefonds	1524,75	2000	2037,91	2500
Verkopen boeken e.d.	920,--	700	230,50	300
Totaal	2444,75	2700	2268,41	2800
<u>Lasten</u>				
Produktiekosten	564,--	500	--,--	500
Totaal	564,--	500	--,--	--
Saldo publikatiefonds	1880,75	2200	2268,41	2300
BALANS				
	31-12-90	31-12-91	31-12-92	
<u>Activa</u>				
Giro, banken	47.727,99	55.249,07	62.662,89	
Voorraad (boeken)	5.138,50	4.471,--	4.326,--	
Totaal	52.866,49	59.720,07	66.988,89	
<u>Passiva</u>				
Reservefonds	24.088,70	30.029,03	35.109,44	
Vooruitontv. contributies	700,--	400,--	465,--	
Publikatiefonds	22.940,29	24.821,04	27.089,45	
Afschrijving boeken	5.137,50	4.470,--	4.325,--	
Totaal	52.866,49	59.720,07	66.988,89	

HET PLASWIJCKPARK, EEN PARK MET GESCHIEDENIS

Nieuw elan.

Uit een folder van Plaswijck citeren wij:

"In 1914 kocht de heer C.N.A. Loos de villa Plaswijck, gelegen aan de Straatweg in de toenmalige gemeente Hillegersberg. Hij begon er een theeschenkerij die veel publiek trok. De belangstelling werd nog groter toen hij in 1921 de aangrenzende weilanden kocht en daar een prachtig park van maakte. Hij werd hierin bijgestaan door zijn zoon, landbouwconsulent in Nederlandsch Oost-Indië. De invloed van Loos jr. is tot op de dag van vandaag duidelijk te zien. Veel van de gebouwen in Plaswijck vertonen een koloniale stijl.

Loos sr. was zijn tijd ver vooruit. Hij vond dat alleen natuurschoon, hoe mooi ook, onvoldoende vertier bood voor een dagje uit met het hele gezin. Plaswijck kreeg dan ook verschillende attracties, zoals een speeltuin, een poffertjeskraam, een Chinees Theehuis, een roei- en kanovijver, een amfiteater, een ponywagen en vooral dieren.

Het gemeentebestuur van Hillegersberg was zeer geïnteresseerd in de groei en bloei van het park. Dit leidde in 1937 tot de vorming van een stichting, die de 10 ha grond en 6 ha water van Plaswijck ging beheren. Plaswijck groeide uit tot een begrip in Rotterdam en omgeving. Er werd hard gewerkt aan de verdere ontwikkeling, maar door de oorlog konden de meeste plannen niet worden uitgevoerd. De heer Loos overleed in 1942 en Hillegersberg werd in hetzelfde jaar door Rotterdam geannexeerd.

Herontdekking.

De laatste jaren is Plaswijck opnieuw ontdekt. Er komen steeds meer bezoekers en het is een vast programmapunt geworden voor vele schoolreisjes. Het is dan ook nog steeds een prachtig gebied: een speel-, wandel- en dierenpark, educatief en recreatief tegelijk. Maar er moet veel gebeuren om Plaswijck in zijn oude glorie te herstellen.

Met een nieuw, actief stichtingsbestuur is Plaswijck aan zijn tweede jeugd begonnen. Er zijn nieuwe dierenverblijven gebouwd. Er zijn nieuwe speeltoestellen gekomen. Er is een mooie beeldentuin ingericht. En er staat een nieuw cafe-restaurant. Plaswijck kan het mooiste kleine(re) recreatiegebied van Nederland worden. Een oase van rust in de overvolle Rijnmond."

In de VSW-inventarisatie van waardevolle gebouwen zijn enkele objecten in het Plaswijckpark opgenomen en wel als "beeldondersteunend" (1 ster):

- toegang met kantoor en hek,
- voormalig reptielenhuis (onderhoudstoestand slecht),
- apenhuis (gerestaureerd),
- vogelverblijf, rondbouw
- poffertjeskraam in speeltuin.

n.b. niet in de inventarisatie is opgenomen de staande klok bij de entree die gerestaureerd is mede door de steun van de Stichting Berg en Broek.

Rotterdam, april 1993

P.M.

BIJ DE RESTAURATIE VAN EEN KLOK

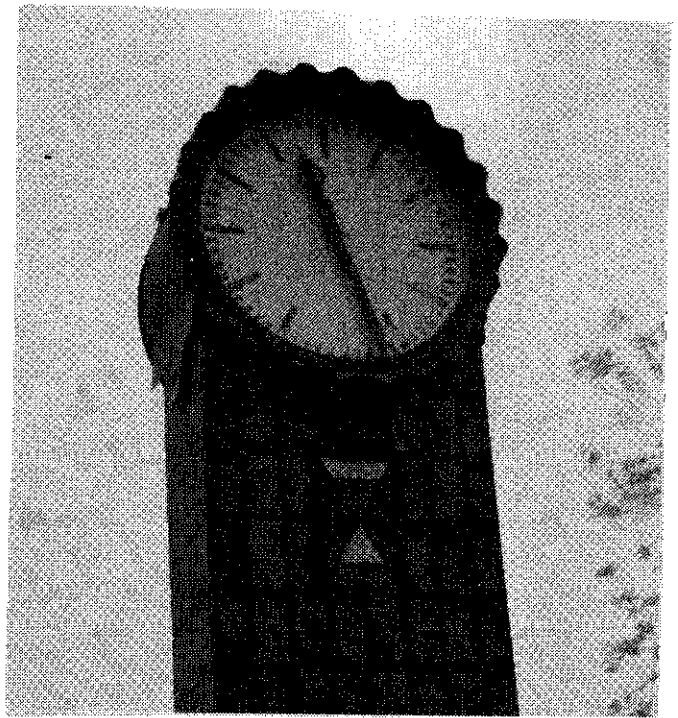
Op 5 november 1933 vierde de heer C.N.A. Loos sr., exploitant van cafe's en restaurants, zijn 70e verjaardag. Hij woonde tegenover het voormalige Raadhuis aan de Straatweg in de inmiddels gesloopte villa "Vogelzang".

De Hillegersbergenaren kenden de "ouden heer Loos" als oprichter en eigenaar van het Plaswijck Park, Paviljoen Plaswijck en Cafe Loos aan het Hofplein. De heer Loos was een opvallend dandy-achtige verschijning, zoals hij zijn wandelingen maakte door Hillegersberg met wandelstok met zilveren knop. De N.R.C. om schreef hem in het wekelijkse feuilleton van november 1933 als "opvallend correct gekleeden man, zomers altijd in versch opgeperste pakken, bloem in het knoopsgat, blootshoofds, veerkrachtig, puntbaard vlossig gesoigneerd". Hij hield ook duidelijk van het goede leven, zoals de menukaarten bij diverse feestelijke gelegenheden aangaven, meestal een achtgangen menu, veelal aanvangend met Huitres de Zelande. Zijn Gouden Bruiloft bijvoorbeeld eindigde volgens de uitnodiging na het souper, met bridge, pokeren en andere ongerechtigheden.

Geen wonder dat zich uit de vriendenkring een comite vormde, dat geld inzamelde voor de viering van zijn zeventigste verjaardag. Binnen enkele weken tijd waren meer dan 500 bijdragen geleverd. Besloten werd een klok in de tuin aan te bieden, waarvoor de heer Bieling een ontwerp maakte.

De klok met een eenvoudig electrisch uurwerk, bestond uit een betegelde betonnen sokkel, circa drie meter hoog, met twee wijzerplaten, zodat de heer Loos vanuit zijn tuin kon zien hoe laat het was, terwijl voorbijgangers op de Straatweg konden vaststellen, dat zij zich moesten haasten om op tijd op hun werk te zijn.

Op 78-jarige leeftijd is de heer Loos in 1942 overleden, waarna de klok overgeplaatst werd naar het terras van het Plaswijck Paviljoen. Uiteindelijk werd de klok overgebracht naar het Plaswijck Park.

De verhuizingen en 60 jaar weer en wind hebben de klok geen goed gedaan, de tegels zijn verveerd en gedeeltelijk gebroken, het uurwerk is defect en een wijzerplaat is aan vervanging toe.

Op de klok is een koperen plaquette aangebracht met de tekst "aangeboden door zijne vrienden uit Hillegersberg en elders.

De Stichting Berg en Broek heeft zich bij deze vrienden gevoegd door aan te bieden de klok te restaureren.

Grote moeilijkheden werden ondervonden, omdat bleek, dat de tegels loodglazuur tegels waren, die niet meer geproduceerd mogen worden. Het probleem is inmiddels opgelost en de verwachting is, dat de restauratie eind mei gereed zal zijn.

Een uniek historisch monument is dan voorlopig bewaard gebleven.

Vermeld moet nog worden, dat de Deelgemeente een subsidie verleend heeft voor deze restauratie. De Deelraad zetelt in een villa, die ook aan de heer Loos heeft toebehoord. In 1921 kocht de gemeente Hillegersberg deze villa om als Raadhuis in te richten, doch de gemeente had eigenlijk geen geld. De heer Loos steunde de gemeente door fl. 10.000,- contant te vragen en verstreekte zelf een acceptabele hypotheek van fl. 90.000,-.

Vandaar het subsidiesteuntje van de Deelgemeente voor de klok van Loos?

J.C.A. Kooijman.
Voorzitter St. Berg en Broek.

De VSW wil het eigen karakter van Hillegersberg, Schiebroek en Terbregge beschermen en behouden. Daarbij gaat het om waardevolle gebouwen en de omgeving ervan, straten, pleinen, bomen, singels en plassen. Het waardevolle kan liggen op architectonisch, stedenbouwkundig, historisch of landschappelijk gebied.

HEEMSCHUT

De VSW concentreert de activiteiten vnl. op de eigen wijk Hillegersberg-Schiebroek-Terbregge. Voor zaken buiten onze gebiedsgrenzen [op Rotterdams niveau] kennen wij het Historisch Genootschap Roterodamum, dat zich al vele tientallen jaren inzet op cultuurgebied in de brede zin van het woord. Daarmee zijn wij er nog niet, omdat ook op nationaal niveau vele mensen zich inspannen voor ons onroerend cultuurbezit.

Heemschut is een landelijke vereniging, die zich vanaf 1911 inzet voor de bescherming van ons cultureel erfgoed: waardevol stads-, dorps- en landschapsschoon. Zij tracht monumenten en landschappen te behoeden voor sloop en verminking; zij adviseert, becommentarieert en becristiseert in het belang van haar doeleinden en tracht mensen te interesseren voor de schoonheid van ons cultuur-historisch erfgoed. Ook industriële objecten (monumenten van bedrijf en techniek) behoren tot haar werkgebied. Heemschut is een landelijk werkende organisatie met een administratief bureau in Amsterdam.

Daarnaast kent Heemschut per provincie een zgn. P.C., een Provinciale Commissie met afgevaardigden uit de gehele provincie, die regelmatig overleg voert over zaken, monumenten betreffende. Heemschut werkt, waar mogelijk, samen met plaatselijke verenigingen of stichtingen, zodat een goedwerkend netwerk is ontstaan, waardoor zeer alert kan worden ingespeeld op calamiteiten. Daarbij is Heemschut, evenals de VSW en Roterodamum, sterk afhankelijk van signalen uit de gemeenten en buurten zelf. Daar hoort de "waakhondfunctie" thuis. Signalering van te verwachten problemen in een vroeg stadium geeft ruimte tot nadenken, tot een zoeken naar alternatieven en overleg met overheidsorganen. Vaak heeft dit succes. Is dat niet het geval, dat wordt niet geschroomd via procedures/bezwaarschriften alsnog het belang van behoud van ons cultuurbezit onder de aandacht te brengen.

Hebt U, naast de VSW, een verdergaande interesse op het gebied van de monumentenbescherming, aarzel dan niet en geef U op als lid van:

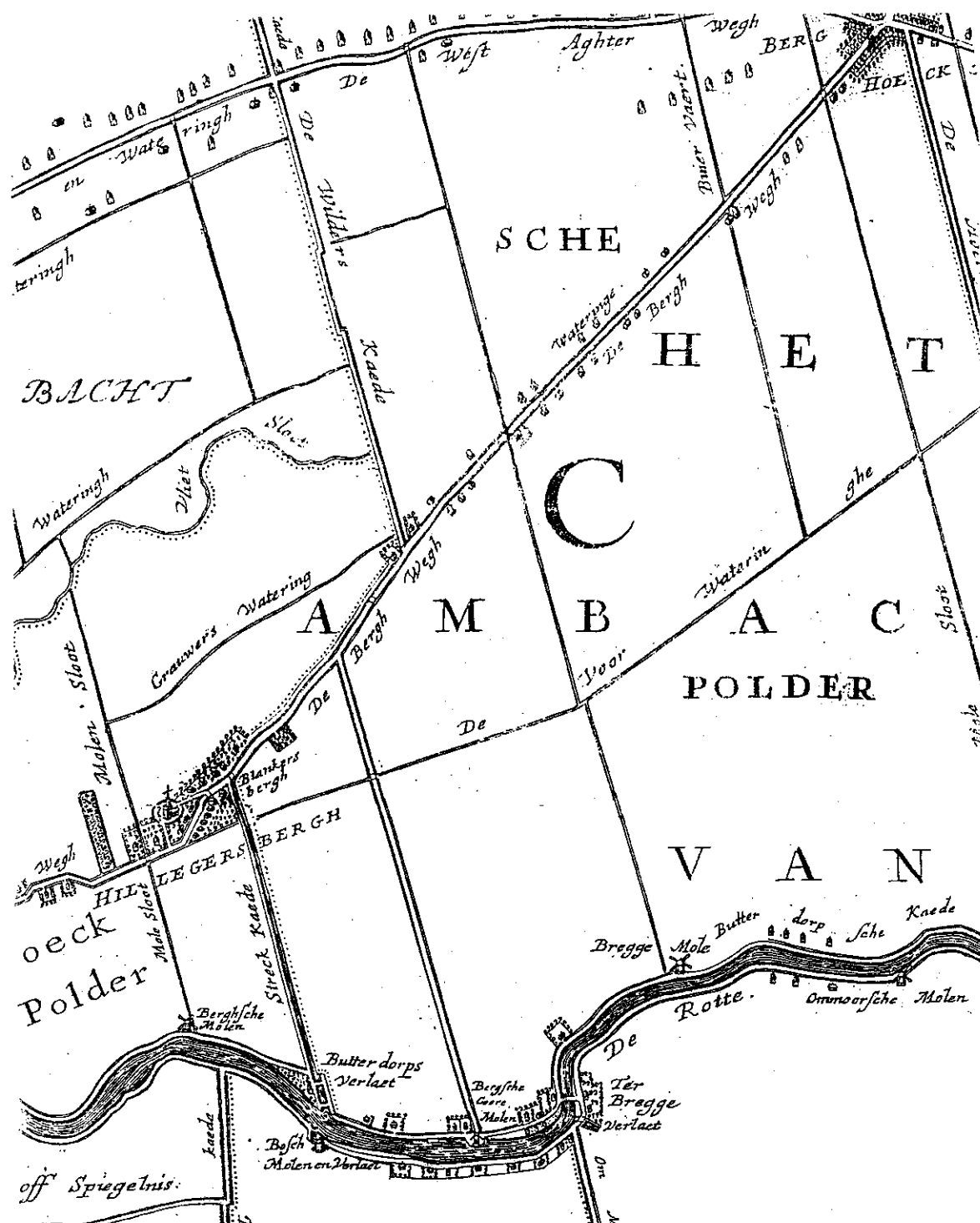
Historisch Genootschap Roterodamum,
secretariaat:
Postbus 5292, 3008 AG Rotterdam,
mr. M.G. van Ravesteyn, tel. 4298077 of 4520927

Bond Heemschut,
secretariaat:
Antwoordnr. 3808, 1000 PB Amsterdam,
Korenmeterhuis Amsterdam, tel 020-6225292

Nadere informatie:
Jack Fens, monumentencommissaris Hillegersberg-
Schiebroek van Roterodamum & afgevaardigde in
Prov. Commissie Bond Heemschut.

INHOUD:

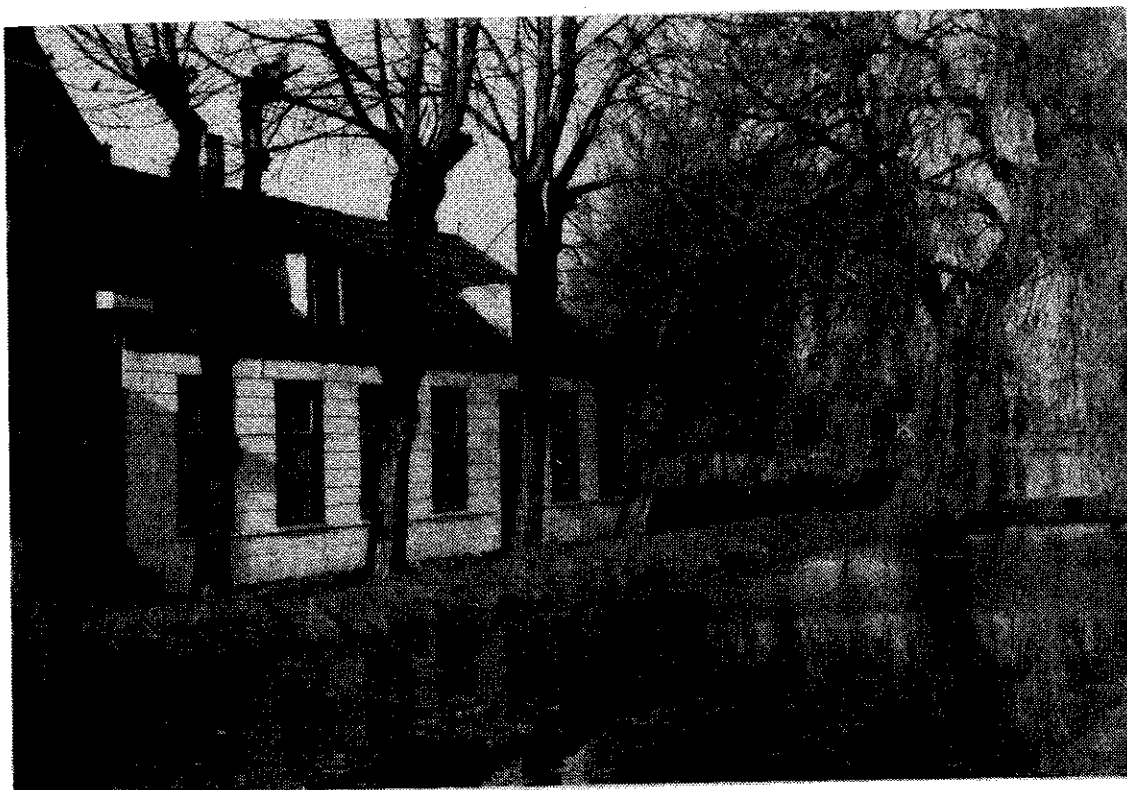
Agenda
 Toelichting op agenda
 Jaarverslag
 Financieel verslag en toelichting daarop
 Het Plaswijckpark
 De staat van enkele waardevolle gebouwen
 Bij de restauratie van een klok
 Een bericht van de voorzitter van de Deelgemeente
 Heemschut

Aan dit nummer werkten mee:

mw. L. Berger-Schut,
 mw. S.M. Brand-Nieuwenhuijzen,
 mw. G. v.d. Heijden-v.d.Eerden,
 mw. I. Koedam-Hooijkaas
 ir. J. Fens,
 ir. P. Mulder,
 J.C.A. Kooyman,
 dr. W. Skoda,

Illustraties in samenwerking met het Plaswijckpark
 Foto's : Wolfgang Skoda

DE GRINDWEG TE HILLEGERSBERG

FOTO EXPOSITIE

Van 1 tot 30 juni is er in de Gemeentebibliotheek Hillegersberg, Adriaan v.d. Doeslaan 13, een foto-expositie over de Grindweg. De fotopanelen tonen mooie landschappelijke plekjes en prachtige historische panden in dit bijzondere gedeelte van onze wijk. Ze laten ook zien hoe kwetsbaar dit gebied is voor veranderingen door bouwkundige ingrepen.

De foto's zijn gemaakt door ons lid W. Skoda.

UITGAVE VAN DE VERENIGING STEDEBOUWKUNDIG WIJKBEHOUD HILLEGERSBERG-SCHIEBROEK-TERBREGGE.

Informatie onder telnr. 4227373 (ir. P. Mulder), of onder telnr. 4184630 (ir. J. Fens).

Zetwerk :

compubest

Liduinaplein 4 - 3055 LH P'dam-Hillegersberg
Tel. 010-4183664 Fax. 010-4183684

